

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Jarmilou Ďáskovou v právní věci žalobce V. Š. , bytem, zast. Mgr. Hanou Krutilovou, advokátkou AK 602 00 Brno, Cihlářská 19, proti žalovanému **Krajskému úřadu kraje Vysočina**, oddělení ostatních správních činností, 587 33 Jihlava, Žižkova 57, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12.3.2012, č.j., sp. zn.

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ve výroku rozsudku uvedeného, bylo dle ust. § 90 odst. 5 správního řádu zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně tj. komise k projednávání přestupku města Bystřice nad Pernštejnem ze dne 15.9.2011 č.j., sp. zn., kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku proti občanskému soužití dle ust. § 49 odst. 1 písm. c) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích ve znění pozdějších předpisů, neboť dne 1.5.2011 v obci rozpletl část oplocení sousední nemovitosti, kterou vlastní Mgr. V. K., tak, že uvolnil z rohového sloupku umístěného na hranici nemovitostí čp..... drátěné pletivo a odstranil horní část podpěry, která byla připevněna k rohovému sloupku, čímž způsobil odkrytí jednoho pole drátěného oplocení kolem nemovitosti ve výše uvedené majitelky. Za spáchaný přestupek byla žalobci uložena podle ust. § 11 odst. 1 písm. b) a § 49 odst. 2 zákona o přestupcích pokuta ve výši 1.000,-Kč a dále mu byla uložena povinnost uhradit náklady správního řízení ve výši 1.000,-Kč. Toto rozhodnutí bylo napadeným rozhodnutím žalovaného potvrzeno.

Proti rozhodnutí správního orgánu II. stupně – žalovaného podal žalobce dne 9.5.2012 žalobu, kde namítal, že obě rozhodnutí jsou nezákonná a nezákonnost spatřuje zejména v tom, že na jednání žalobce byl ze strany správního orgánu aplikován přestupkový zákon a v jednání žalobce napadeným rozhodnutím žalovaného bylo spatřováno naplnění skutkové podstaty přestupku proti občanskému soužití, tedy aplikována nesprávná právní norma a ve vztahu k jednání žalobce byl učiněn nesprávný výklad této právní normy.

Z provedeného dokazování bylo uzavřeno, že žalobce naplnil skutkovou podstatu přestupku proti občanskému soužití, neboť tento přestupek byl spáchán s úmyslem žalobce narušit svým jednáním občanské soužití, a to minimálně ve formě úmyslu nepřímého. Uvolnění drátěného pletiva z rohového sloupku umístěného na hranici obou nemovitostí bylo považováno za hrubý, zřejmý a neoprávněný zásah do pokojného života jiného, tedy za schválnost. Z předložených znaleckých posudků, z kterých bylo vycházeno bylo dovozeno, že co se týče předmětného sloupku, není zcela zřejmé, zda je tento sloupek součástí plotu žalobce či Mgr. V. K. a nelze tedy dle závěru žalovaného bez jakýchkoliv pochybností dospět k závěru, kdo je vlastníkem předmětného betonového sloupku. Žalovaný dospěl k závěru, že i pokud měl soused svůj plot umístěn na sloupku ve vlastnictví žalobce, nic žalobce neopravňuje k tomu bránit tímto způsobem své vlastnické právo. Jednání žalobce potom bylo posouzeno jako „naschvál“, a hrubost takového jednání tak žalovaný spatřoval v tom, že jednáním žalobce došlo k „otevření“ sousední zahrady zvenčí a že žalobce měl jednat ze „msty“.

Žalobce nepopírá, že uvolnil z rohového sloupku umístěného na hranici nemovitosti čp. drátěné pletivo a odstranil tak horní část podpěry, která byla připevněna k rohovému sloupku, ale nebylo tak učiněno v úmyslu narušit občanské soužití, a to ani v úmyslu nepřímém, jednalo se o výkon vlastnického práva žalobce k předmětnému betonovému sloupku. Žalobce upozornil vlastníka sousední nemovitosti dopisem ze dne 25.10.2010, že si nepřeje, aby pletivo jejich plotu bylo nadále umístěno na sloupku, které je ve vlastnictví žalobce a vyzval vlastníka drátěného pletiva ke sjednání nápravy, tedy vybudování svého vlastního sloupku, a to do 30.4.2011, což je nepochybně právem žalobce jako vlastníka rohového betonového sloupku. Vlastník sousedního pozemku ve stanoveném termínu nápravu nesjednal, tedy tento výkon vlastnického práva žalobce zcela ignoroval, provedl žalobce dne 1.5.2011 úpravu svého plotu, konkrétně rohového betonového sloupku a drátěné pletivo ze sloupku odstranil. O vlastnictví předmětného betonového sloupku žalobce neměl a nemá žádnou pochybnost a toto vlastnictví ani nebylo nikým jiným jakkoliv zpochybněno, šlo tedy o zcela legitimní výkon vlastnického práva ve smyslu příslušných ustanovení občanského zákoníku a v souladu s dotčenými předpisy práva stavebního. Nebylo a není možno v takovém jednání žalobce spatřovat hrubý a neoprávněný zásah do pokojného života jiného. Vlastník má právo na ochranu proti tomu, kdo do jeho vlastnického práva neoprávněně, tedy bez jeho souhlasu, zasahuje. Tento neoprávněný zásah ze strany vlastníka sousedního pozemku byl setrvalý, na výzvu s dostatečnou lhůtou nedošlo ke sjednání nápravy. Žalobce jednal v úmyslu prosadit nerušený výkon svého vlastnického práva, odvrátit neoprávněný zásah do svého subjektivního práva, tedy nikoliv v úmyslu, a to ani nepřímém, narušit občanské soužití schválnostmi a učinil tak dle jeho názoru přiměřeným způsobem. V takovém jednání nelze spatřovat znaky skutkové podstaty uvedeného přestupku a proto také přestupkový zákon na toto jednání žalobce neměl být aplikován.

Žalovaný na základě předložených znaleckých posudků hodnotil, zda a co je ve vlastnictví toho, kterého z účastníků a dospěl k závěru, že vlastnictví žalobce k hraničnímu rohovému betonovému sloupku není postaveno na jisto. Dle žalobce však toto vlastnictví najisto postaveno je, či minimálně ke dni 1.5.2011, kdy došlo k jednání žalobce, toto vlastnictví nebylo nikým a nijak právně relevantním způsobem zpochybněno. Žalobce tedy jednal legitimně jako vlastník onoho rohového betonového sloupku. Dle názoru žalobce jeho jednáním nemohlo dojít k ohrožení, případně porušení hodnot, jež jsou společnosti aprobovány v zákoně jako veřejný zájem.

Vydaná rozhodnutí obou správních orgánů jsou dle názoru žalobce nezákonná a jejich vydáním došlo k porušení žalobcových práv, proto navrhuje zrušení rozhodnutí žalovaného i správního orgánu I. stupně a požaduje úhradu nákladů řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 30.8.2012 odkázal zcela na odůvodnění svého rozhodnutí a odvolal se také na své stanovisko vyhotovené pro potřeby veřejného ochránce práv ze dne 2.5.2012, jakož i na výsledky šetření veřejného ochránce práv, který v postupu správních orgánů v předmětné věci neshledal pochybení. Žalovaný je přesvědčen, že žaloba není důvodná, žalobce nebyl postupem správních orgánů zkrácen na svých právech a proto navrhuje, aby soud podanou žalobu zamítl.

K vyjádření žalovaného bylo připojeno i zaslání písemného stanoviska kanceláři veřejného ochránce práv ze dne 2.5.2015, kde důvody uvedené v napadeném rozhodnutí žalovaný zopakoval tak, že žalobce svým jednáním naplnil znaky skutkové podstaty přestupku, a to i za situace, že byl vlastníkem předmětného rohového sloupku. Je zřejmé, že žalobce rozpletl část oplocení naschvál za to, že jeho sousedé sami nevybudovali společný plot (navíc vlastníkem tohoto hraničního plotu je žalobce). Žalobci ani nevadí uchycení oplocení na rohovém sloupku u sousedů z druhé strany.

Žalobce ve své replice k vyjádření žalovaného 21.9.2012 trval na tom, aby soud o podané žalobě rozhodl, neboť na své žalobě trvá z důvodu uvedených v žalobě, ale souhlasil s tím, aby soud rozhodl o žalobě bez nařízení jednání. Tento souhlas také udělil i žalovaný.

Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání ve smyslu ust. § 51 odst. 1 s.ř.s., neboť soud může rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhli nebo s tím souhlasili.

Soud přezkoumal v rámci žalobních bodů napadené rozhodnutí podle § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.) a dle ust. § 75 odst. 1 a 2 výše uvedeného zákona.

Po přezkoumání všech podkladů nacházejících se v soudním i ve správním spise žalovaného dospěl k závěru, že žaloba důvodná není.

Předmětem řízení bylo v podstatě zjištění, zda žalobce jednáním spočívajícím v tom, že rozpletl pletivo drátěného plotu vlastníka sousední nemovitosti, které bylo uchyceno na sloupku, které je údajně ve vlastnictví žalobce, když předtím vlastníka drátěného pletiva vyzval k sjednání nápravy, což on neučinil. Žalobce je přesvědčen, že jeho jednání nebylo

učiněno v úmyslu narušit občanské soužití, a to ani v úmyslu nepřímém, neboť se jednalo o výkon vlastnického práva žalobce k předmětnému betonovému sloupku.

Žalovaný uvedl, že v řízení bylo nepochybně zjištěno, že žalobce se uvedeného přestupku dopustil a byl proto uznán přestupkem podle § 49 odst. 1 písm. c), zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, neboť jeho jednání bylo důsledkem dlouhodobých sousedských sporů mezi žalobcem a jeho sousedy – vlastníky nemovitosti č. ve a tím, že z rohového sloupku umístěného na hranici obou nemovitostí tj. čp. uvolnil drátěné pletivo a odstranil horní část podpěry, která byla připevněna k rohovému sloupku, naplnil znaky skutkové podstaty přestupku, a to i za situace, že by byl vlastníkem předmětného rohového sloupku.

Z rozsudku NSS ze dne 14.12.2006, č.j. 4As 69/2005 – 46, vztahujícího se na obdobnou projednávanou věc je nutno uvést, že úkolem správního soudnictví je poskytovat ochranu toliko tzv. veřejným subjektivním právům. Soudní řád správní přitom (správním) soudům dává pravomoc rozhodovat mimo jiné o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy. Za takové rozhodnutí se považuje tvrzené zkrácení práv žalobce úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, myšleno práva veřejná, subjektivní. Soudní řád správní však nedává soudům pravomoc rozhodovat o „právech soukromých, typicky o právech souvisejících s vlastnictvím, osobním statutem apod.“.

V souzené věci je předmětem řízení rozhodnutí, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku proti občanskému soužití, tedy rozhodnutí o veřejných subjektivních právech. Takovým rozhodnutím přitom nebyly a ostatně ani nemohly být založeny, změněny, zrušeny či závazně určeny práva nebo povinnosti vztahující se k vlastnictví pozemku, jakož ani práva nebo povinnosti související s věcným břemenem, neboť takovou pravomoc správní orgán v tomto řízení nemá.

Předmětem daného rozhodnutí tak bylo toliko posouzení, zda uvedené jednání naplňovalo znaky jednání proti občanskému soužití, a to bez ohledu na místo takového jednání či jeho důvod, který by mohl spočívat ve vlastnických sporech, sporech o práva k pozemkům apod. Toto jednání, jak vyplynulo ze správního spisu, oba správní orgány správně posoudily, když vzaly v potaz rozhodující právní i faktické skutečnosti, přičemž i krajský soud posoudil, že skutkový stav byl žalovanými správními orgány zjištěn tak, jak odpovídalo skutečnosti a důkazy, které si správní orgán opatřil byly úplné a tyto vyhodnotil v kontextu platné právní úpravy.

Za přestupek proti občanskému soužití, kterým byl žalobce uznán vinným spácháním přestupku podle ust. § 49 odst. 1 písm. c) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích je třeba zavinění úmyslného, a to buď v podobě úmyslu přímého, kdy pachatel chtěl svým jednáním porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, nebo v podobě úmyslu nepřímého, kdy pachatel věděl, že svým jednáním může ohrozit zájem chráněný zákonem a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, byl s tím srozuměn. Z citovaného ustanovení je zřejmé, že neváže schválnost na vlastnictví nebo jiné objektivní okolnosti. V dané věci je bez jakékoliv pochybnosti, že žalobce se jednání, pro které byl uznán vinným ze spáchání přestupku dopustil tím, že na sloupku mezi oběma nemovitostmi, který považuje za své vlastnictví,

rozpletl drátěný plot, který na tomto sloupku byl uchycen vlastníci sousedící nemovitosti, ač této dle názoru žalobce bylo zřejmé, že s tím žalobce nesouhlasí.

Soud z výše uvedených důvodů, tj. že smyslem správního soudnictví je přezkoumat zákonnost rozhodnutí orgánů veřejné správy, tj. v souzené věci zákonnost rozhodnutí přestupkové komise a krajského úřadu, které posuzovaly přestupkové jednání žalobce a nikoliv jeho vlastnické právo či práva a povinnosti s tím spojené, nemohl zohlednit skutečnost, že je žalobce, jak tvrdil, veden snahou bránit svoje vlastnické právo.

Soud je toho názoru, že námitka žalobce, že jeho skutek byl právem aprobovaným výkonem vlastnického práva, na což upozorňoval ve správním řízení, správní orgány obou stupňů se s jeho námitkou správně nevypořádaly, tak k tomu soud uvádí, že je zřejmé, že se oba správní orgány touto námitkou zabývaly a posoudily jednání žalobce jako schválnost, a to za okolností, kdy si jako vlastník předmětného sloupku byl vědom, že jedná úmyslně, neboť vlastníci sousední nemovitosti dopisem upozornil na skutečnost, že pokud si nepostaví svůj sloupek pro oplocení své nemovitosti, že zasáhne sám. Soud je toho názoru, že není správná námitka žalobce nesprávné právní kvalifikace jeho jednání v tom smyslu, že bylo nesprávně posouzeno jako přestupek narušení občanského soužití protože skutková podstata tohoto přestupku nebylo jeho jednání naplněna.

Soud se ve vztahu k této námitce zabýval tím, zda správní orgány správně kvalifikovaly žalobcovo jednání jako přestupek proti občanskému soužití. Pojmy „občanské soužití“ a „schválnost“ představují typické neurčité právní pojmy. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14.2.2008, č.j. 7As 13/2007 – 56 uvedl, že neurčitým právním pojmem je např. pojem veřejný zájem, veřejný pořádek, občanské soužití, pohoda bydlení apod., jejíž obsah musí případ od případu posuzovat správní orgán a na základě všestranného posouzení dané situace rozhodnou, zda je v daném případě jeho obsah naplněn či nikoliv. Dospěje-li k závěru, že v souvislosti s předmětným skutkovým stavem je obsah daného neurčitého právního pojmu naplněn, musí dále postupovat způsobem, který pro takovou situaci předkládá daná norma správního práva (Pomahač R., Průcha P. Lexikon - správní právo první vydání, Ostrava: Sagit, 2002, strana 254). Výklad neurčitého právního pojmu správním orgánem je podroben soudnímu přezkumu. Při svém rozhodování správní soud řeší otázku, zda určitý jev reálného života byl správním orgánem správně podřazen pod neurčitý právní pojem. Soud přezkoumal, zda interpretace a aplikace neurčitého právního pojmu správním orgánem je v souladu se zákonem, jaké podklady pro své rozhodnutí k tomu správní orgán soustředil, zda tak učinil v rozsahu, který mu umožnil ve věci správně rozhodnout a zda jeho zjištění s těmito podklady nejsou v logickém rozporu.

Schválnostmi je zde třeba rozumět skutky spočívající v hrubých, zřejmých a neoprávněných zásazích do pokojného života jiného v úmyslu tento stav narušit. Schválnost musí mít povahu hrubého jednání narušujícího občanské soužití. O občanské soužití lze obecně vymezit jako souhrn pravidel chování, jejichž zachování – nad rámec právních norem – je podle obecného názoru a přesvědčení nutnou podmínkou klidného a spořádaného soužití občanů v daném místě, čase a situaci. Ust. § 49 však chrání jen určité společenské zájmy (čest a důstojnost občana, jeho zdraví a pokojný život), a tedy jen ta pravidla občanského soužití, jejíž porušení směřuje proti těmto zájmům. Narušení občanského soužití je pak trestáno tehdy, dojde-li k jeho negativnímu zasažení jednáním určité intenzity, jež je svojí povahou typově odpovídající jednáním uvedeným v demonstrativním výčtu hrubých jednání v ust. § 49

zákona o přestupcích. Jednání žalobce tak bylo posouzeno pokud je hrubým jednáním (schválností) a zároveň narušuje zájem společnosti, který je objektem přestupku podle citovaného ustanovení, čili pokud by žalobce schválností narušil poklidné soužití občanům v daném místě.

Podle správních orgánů obou stupňů žalobce se dopustil přestupku proti občanskému soužití tím, že schválně – rozpletl drátěný plot u vlastnice sousední nemovitosti, které bylo uchyceno na sloupku mezi oběma nemovitostmi a tím, že rozpletením tohoto plotu ohrozil vlastníci sousední nemovitosti, neboť tím odkryl možnost vniku na její pozemek jinými osobami. Z citovaných závěrů je tedy zřejmé, že jako naplnění skutkové podstaty narušením občanského soužití bylo kvalifikováno žalobcovo jednání spočívající v omezení užívacího práva soukromé osoby schválností.

Ze správního spisu vyplývá, že jednáním žalobce se zabýval také veřejný ochránce práv, který ve věci vydal zprávu adresovanou žalobci dne 26.7.2012 pod sp. zn. Ze zprávy bylo zjištěno, že se veřejný ochránce práv (dále VOP) zabýval jednáním žalobce z hlediska naplnění znaku nutné obrany dle ust. § 2 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích, tedy zda žalobce odvracel přiměřeným způsobem přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný zákonem. V rámci dokazování však bylo zjištěno a prokázáno, že pletivo plotu skutečně rozpletl a uvolnil. Tuto skutečnost zachytil i v protokolech z ústního jednání ze dne 29.7.2011 a 26.8.2011, kdy žalobce potvrdil, že pletivo rozpletl proto, aby přinutil vlastníci sousední nemovitosti k postavení vlastního sloupku k plotu. Své jednání zdůvodnil tím, že původní vlastník nemovitosti mu vybudování nového plotu a nového sloupku přislíbil. Původní vlastník (otec současné vlastnice) však tento příslib popřel a nový plot nepostavil, a to ani poté, co byl žalobcem k tomu vyzván. Ze spisu bylo zjištěno, že již v průběhu let docházelo k různým schválnostem ze strany rodiny B. resp. K. a rodiny žalobce (např. nesouhlas s postavením garáže pro Ing. B.). VOP jednání žalobce posoudil v souladu s odůvodněním rozhodnutí správního orgánu I. i II. stupně. Uvolnění plotu ze sloupku a takto způsobené otevření pozemku vlastnice sousední nemovitosti neslo v tomto případě znaky schválnostního jednání ve smyslu ust. § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích. Dále poukázal na zajímavost, že při místním šetření příslušníky Policie ČR, kteří byli dne 1.5.2011 přivoláni Ing. B. (viz. úřední záznam Policie ČR ze dne 1.5.2011, č.j.) a učinili šetření na zahradě žalobce bylo policisty zjištěno, že pletivo plotu u sousedů z druhé strany (dům ...) je připevněno na rohový sloupek a nikoliv na samostatném sloupku. Policistům žalobce sdělil, že s tímto sousedem nemá žádné spory a tak může být plot připevněn k jeho sloupku. Ze všeho tedy vyplývá, že uvolnění pletiva plotu Mgr. K. z rohového sloupku nebylo ze strany žalobce avizovanou obavou s omezením vlastnického práva, nýbrž trvajícím sousedským sporem s rodinou Ing. B.

VOP vyjádřil názor, s kterým též soud souhlasí, že spor vzniklý v souvislosti s poškozením plotu měl být řešen když ne běžnou sousedskou domluvou, tak spíše cestou právní tj. podáním podnětu k zahájení přestupkového řízení či občansko právní žaloby a nikoliv jednáním, které nese rysy schválnosti.

Závěrem soud konstatuje, že úkolem správního soudu je, jak již bylo výše uvedeno, toliko posoudit, zda správní rozhodnutí o přestupku bylo vydáno v souladu se zákonem, vzhledem k tomu, že soud žádné porušení ze strany žalovaného správního orgánu i správního

orgánu I. stupně neshledal, neboť správní orgány se správně zabývaly tím, zda byla naplněna skutková podstata § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích a nepochybily, když dospěly k závěru, že jednání žalobce tak, jak je popsáno ve výrokové části rozhodnutí správních orgánů obou stupňů je přestupkem ve smyslu výše citovaného ustanovení. Se všemi uvedenými závěry správních orgánů krajský soud souhlasí a odkazuje na ně.

Soud po přezkoumání napadeného rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí správního orgánu I. stupně dospěl k závěru, že správní orgány postupovaly správně, jejich jednání nebylo v rozporu s platnými právními předpisy v projednávané věci a proto žalobu žalobce zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s.

O nákladech řízení bylo rozhodnutí ve smyslu ust. § 60 s.ř.s. Podle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci žalobce úspěch neměl a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, proto soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí, které nabývá právní moci dnem doručení, lze podat opravný prostředek (kasační stížnost podle ust. § 102 a násl. s.ř.s.) do dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu soudu v Brně. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 a § 106 odst. 2,4 s.ř.s.).

V Brně dne 14. prosince 2012

JUDr. Jarmila Ďásková
samosoudkyně